

Структура на студиската програма

Распоред на предмети по семестри од студиска програма Специјалистички стручни студии по Традиционална кинеска медицина

Ред.број	Код	Предмет	Сем.	Неделен фонд на часови		Оптовареност			Задолжител	Изборен	ЕКТС
				П	В	П	В	Пр.			
1	3FM205122	Методи за лекување со традиционална кинеска медицина	1	3	2	45	30	0	X		6
2	3FM205222	ТУИНА – Традиционална кинеска масажа	1	3	2	45	30	0	X		6
3	3FM205322	Физикална терапија во акупунктурни точки	1	3	2	45	30	0	X		6
4	3FM205422	Вовед во научно истражувачка работа	1	3	2	45	30	0	X		6
5	Изборен предмет 1		1	2	3	30	45	0		X	3
6	Изборен предмет 2		1	2	3	30	45	0		X	3
7	3FM205922	Специјалистички стаж по Традиционална кинеска медицина	2					600	X		20
8	3FM206022	Специјалистички труд	2					200	X		10
Вкупно прва година						240	210	800			60

Листа на изборни предмети од студиската програма Специјалистички стручни студии по Традиционална кинеска медицина

Студентот бира два предмети

Ред.број	Код	Предмет	Сем.	Неделен фонд на часови		Оптовареност			Задолжител	Изборен	ЕКТС
				П	В	П	В	Пр.			
1	3FM205522	Гуаша терапија	1	2	3	30	45	0		X	3
2	3FM205622	Капинг терапија и моксибустија	1	2	3	30	45	0		X	3
3	3FM205722	Ароматерапија	1	2	3	30	45	0		X	3
4	3FM205822	Функционална анатомија на внатрешни органи според ТКМ	1	2	3	30	45	0		X	3

Предметна програма

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕТОДИ ЗА ЛЕКУВАЊЕ СО ТРАДИЦИОНАЛНА КИНЕСКА МЕДИЦИНА			
2.	Код	3FM205122			
3.	Студиска програма	Специјалистички стручни студии по Традиционална кинеска медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Вон. проф. д-р Ленче Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	<p><u>Цели на предметната програма (компетенции):</u> Стекнување на основни знаења од областа на Традиционалната кинеска медицина како автономен и сеопфатен систем за лекување, кој има свој теоретски пристап, дијагностички методи, и свои методи на лекување. Практичните вежби ќе им овозможат на студентите стекнување на практични вештини за примена на методите на Традиционалната кинеска медицина како што се Акупунктура, Гуаша терапија, Моксибустија, Туина масажа и Капинг терапија,</p>				
11.	<p><u>Содржина на предметната програма:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теорија за Јин и Јанг; 2. Чи енергија и нејзиното движење; 3. Теорија на петте елементи; 4. Занг Фу органи; 5. Меридијани и колатерали (12 главни и 8 дополнителни (екстра) меридијани); 6. Причини за болест според традиционалната кинеска медицина; 7. ТКМ Дијагноза според 8-те принципи; 8. Диференцијација на синдромот; 9. Улога на 12-те Му и 12-те Шу точки; 10. Третман со акупунктура и избор на акупунктурни точки; 11. Моксибустија; 12. Гуаша терапија; 13. Туина масажа; 14. Капинг терапија; 15. Ароматерапија; 				
12.	<p>Методи на учење: Интерактивни предавања со мултимедијални презентации, изведување на практични вежби во современо опремен кабинет со комплетна опрема за практикување на методи на ТКМ.</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа (3+2)			
14.	Распределба на расположивото време	45+30+15+30+60 = 180 часа			

15.	Форми на наставните активности		15.1.	Предавања- теоретска настава	45 часа	
			15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	15 часа	
			16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
			16.3.	Домашно учење	60 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50 бода		5 (пет) (F)	
			Од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			Од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			Од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			Од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			Од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Z.W. Liu and L. Liu (eds.)	Essentials of Chinese Medicine, Volume 1,	e-ISBN 978-1-84882-590-1 DOI 10.1007/978-1-84882-590-1 Springer-Verlag London Limited	2009
	2.	Maciocia. G.	The Practice of Chinese Medicine,	Published by Churchill Livingstone, ISBN 0-443-043051,	1994	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУИНА – ТРАДИЦИОНАЛНА КИНЕСКА МАСАЖА			
2.	Код	3FM205222			
3.	Студиска програма	Специјалистички стручни студии по Традиционална кинеска медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“-Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Вон. Проф. Д-р Тоше Крстев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Во текот на наставата, студентите ќе се запознаат со основите механизми на дејство на како и техниката на туина масажа.				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на ТКМ Чи енергија и нејзиното движење, Крвта и нејзиниот концепт, Телесни флуиди и концептот на телесни флуиди, базична и меридијан дијагноза, Меридијани и колатерали, 12 главни и 8 дополнителни (екстра) меридијани. Основи на нарушувањата во ТКМ Основни механизми на дејство на традиционалната кинеска масажа Основни зафати на туина масажа Примена на туина масажа кај различни состојби и нарушувања Туина и гуаша при бременост. Комбинација на Туина со гуаша и капинг терапија при акутна и хронична болка. Туина во примарната здравствена заштита.				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава на предавања и вежби, самостојно учење од учебни помагала, практични вежби, работилници, методи на групни дискусии и индивидуално решавање на задачи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа (3+2)45+30			
14.	Распределба на расположивото време	45+30+15+30+60 = 180 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Форми на наставните активности	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Други форми на активности	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	60 часа	

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и анкетирање на студентите			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	Zhu Bing, Wang Hongcai	Acupuncture Therapeutics	China Beijing Intyernational Traning Center, China Academy of Chinese Medical Sciences	2009
		2.	Јихе Зху, Благица Арсовска	Рефлексотерапија со акупресура	Интерна скрипта од предавања	2013
	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Zhu Bing, Wang Hongcai	Basic Theories of Traditional chinese medicine	China Beijing Intyernational Traning Center, China Academy of Chinese Medical Sciences	2009
		2.	Zhu Bing, Wang Hongcai	Diagnosis of Traditional Chinese Medicine	China Beijing Intyernational Traning Center, China Academy of Chinese Medical Sciences	2009

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ФИЗИКАЛНА ТЕРАПИЈА ВО АКУПУНКТУРНИ ТОЧКИ				
2.	Код	3FM205322				
3.	Студиска програма	Специјалистички стручни студии по Традиционална кинеска медицина				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“, Штип				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус				
6.	Академска година / семестар	Прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	Вон.проф. д-р. Данче Василева				
9.	Предуслови за запишување на предметот	/				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Во текот на наставата, студентите се запознаваат со современи методи на физикалната терапија применети во акупунктурните точки, како терапевтски пристап во лекувањето на различни заболувања и состојби.					
11.	Содржина на предметната програма: Локализација на меридијаните Локализација на точките Стандардни точки Специјални точки: сигнални тонизирачки, седирачки, помошни точки, хармонизирачки точки, сврзни точки Физикални фактори кои се користат во акупунктурните точки Електропунктура Фонопунктура Ласерпунктура Магнетна терапија во АТ Акупресура					
12.	Методи на учење: практични предавања - работилници;					
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа (3+2)				
14.	Распределба на расположивото време	45+30+15+30+60 = 180 часа= 180 часа				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – практична настава	45 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	60 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Завршени предиспитни активности	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

2	Литература				
2.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	John R. Cross	The Concise Book of Acupoints	Lotus Publishing Chichester, England	2010
	2.	Radha Thambirajah	Energetics in Acupuncture	Elsevier GmbH, München	2011
	3.	Val Hopwood	Acupuncture in Physiotherapy: Key Concepts and Evidence-Based Practice	Elsevier	2004

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОСНОВИ НА НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА РАБОТА			
2.	Код	ЗМФ122112			
3.	Студиска програма	Специјалистички стручни студии по Традиционална кинеска медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Прва година Прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Милка Здравковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на знаење за основните принципи и методологија на научно-истражувачката работа; Користење на биомедицинските бази на податоци и практикување на медицина базирана на докази; Стекнување на вештини за изведување на истражување; Спроведување на истражувачки проект; Правила за подготовка на манускрипт за публикација на резултати од научно истражување; Правила и подготовка за успешна презентација на научен труд во форма на орална или постер презентација.				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p><u>Теоретски наставни единици:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основни поими за наука и научен метод 2. Етика и одговорно однесување во научно истражувачката работа 3. Епидемиолошки методи во научно-истражувачката работа 4. Типови на истражувања – дизајн на студии 5. Користење на биомедицински бази на податоци и практикување на медицина базирана на докази 6. Стратегии за пребарување на литература 7. Планирање и спроведување на научно истражување 8. Научен труд - класификација на трудовите 9. Делови на научен труд 10. Подготовка на манускрипт и публикување 11. Цирирање на референци 12. Стил на пишување и презентација на научен труд <p><u>Практични наставни единици:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етика во научно истражувачката работа: прикази на случаи и дискусија 2. Пребарување на интернет - користење на биомедицински бази на податоци 3. Стратегии за пребарување на литература 4. Критичка анализа на труд (примери на публикувани трудови) 5. Планирање на истражување 6. Начини на собирање на податоци – конструирање на анкетен прашалник 7. Проектна задача за научно истражувачки проект по зададена хипотеза – работа во мали групи 8. Презентација на проектните задачи – критичка анализа 9. Презентација на проектните задачи – критичка анализа 				

	10. Самостојно правење на абстракт од трудови кои се публикувани (in extenso)			
	11. Презентација на абстракти – критичка анализа			
	12. Орална/постер презентација на научен труд			
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, методи на групни дискусии, индивидуални задачи, семинарски труд, презентација на научен труд;			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа (3+2)		
14.	Распределба на расположивото време	45+30+15+30+60 = 180 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15
		16.2.	Самостојни задачи	30
		16.3.	Домашно учење	60
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови и завршен усмен испит		70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	За потпис - присуство на најмалку 7 (60%) предавања; За завршен испит -освоени минимум 42 бода по сите основи;		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	Здравковска Милка	Авторизирани предавања		
		2.	Марушиќ и сор.	Увод у знанствени рад у медицини	Медицинска наклада, Загреб	2004
		3.	Мирко Ж. Спироски	Научниот труд – да се напише и да се објави	Скопје	2002
22.2.	Дополнителна литература					

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АРОМАТЕРАПИЈА			
2.	Код	3FM205722			
3.	Студиска програма	Специјалистички стручни студии по Традиционална Кинеска медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев”, Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Вон. проф. д-р Викторија Максимова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	<p><u>Цели на предметната програма (компетенции):</u> Во текот на наставата на овој курс студентите првично ќе се запознаат со етеричните масла, нивното потекло и нивната традиционална употреба во медицински цели. Прегледот на хемискиот состав на етеричните масла ќе им помогне на студентите во пракса да направат правилна проценка на фармаколошките особини на етеричните масла врз психо-физичкото здравје на луѓето. Правилното дозирање, начинот на апликација, индикациите за употреба на етеричните масла, како и можните несакани ефекти се неопходни знаења со кои ќе се стекнат студентите и истите ќе можат да ги применуваат во пракса, како дел од алтернативната/комплементарната медицина.</p>				
11.	<p><u>Теоретски наставни единици</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Потекло на етеричните масла и масните масла • Разлики помеѓу етерични и масни масла кои може да се користат во масажа • Физичко-хемиски карактеристики на етеричните масла • Најчесто користени етерични масла во ароматерапија • Фармаколошки особини на етерични масла • Примена на етерични масла со седативен ефект • Примена на етерични масла со миорелаксанти особини • Хигиенски услови за спроведување на ароматерапија • Инфузи, декокти и други видови екстракти за медицински цели • Индикации и контраиндикации за примена на ароматерапија 				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава на предавања и вежби, практични вежби				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часа = 90 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+45+10+5+0= 90 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	5 часа	
		16.3.	Домашно учење	0 часа	

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови
	17.3.	Активност и учество	10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<ul style="list-style-type: none"> Начинот на оценување е врз основа на кумулативност на освоени бодови од: предавања, вежби, активност и семинарска работа; Услов за завршниот испит е вкупниот број на освоени поени, кој не треба да биде помал од 42 поени; Во случај на недоволен број на поени за полагање на завршен испит, професорот може да организира и дополнителна активност кога за тоа има доволен број на кандидати. 	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Koleva Gudeva, Liljana and Maksimova, Viktorija and Aleksandrov, Mihail	<i>Фитотерапија-скрипта.</i>	(2019) Goce Delcev University, Stip, Stip, Macedonia. ISBN 978-608-244-668-4.	2019
		2.	Juliana Rizzo Gnatta, Leonice Fumiko Sato Kurebayash, Ruth Natalia Teresa Turrini, Maria Júlia Paes da Silva	Aromatherapy and nursing: historical and theoretical conception	Rev Esc Enferm USP · 2016;50(1):127-133	2016
		3.	Valerie Ann Worwood	The complete book of essential oils and aromatherapy	New world library	2016
		Дополнителна литература				
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	BabarAli i Naser Ali Al-Wabel, SaibaShams, AftabAhamad, Shah AlamKhan, FirozAnwar	Essential oils used in aromatherapy: A systemic review	Asian Pacific Journal of Tropical Biomedicine	2015

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФУНКЦИОНАЛНА АНАТОМИЈА НА ВНАТРЕШНИ ОРГАНИ СПОРЕД ТКМ			
2.	Код	3FM205822			
3.	Студиска програма	Специјалистички стручни студии по Традиционална кинеска медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев”, Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Вон. проф. д-р Светлана Јовева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Во текот на наставата, студентите ќе се запознаат со Функционалната анатомија и класификација на внатрешните органи и нивната функција според Традиционална кинеска медицина				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Функционална анатомија – вовед и значење 2. Класификација на внатрешните органи според Традиционална кинеска медицина 4. Занг Фу органи - Internal Organs (Zang Fu) 5. Функционална анатомија на Бели дробови - Lung (Zang/Yin) 6. Функционална анатомија на Дебело црево - Large Intestine (Fu/Yang) 7. Функционална анатомија на Желудник - Stomach (Fu/Yang) - 8. Функционална анатомија на Слезина - Spleen (Zang/Yin) 9. Функционална анатомија на Срце - Heart (Zang/Yin) 10. Функционална анатомија на Тенко црево - Small Intestine (Fu/Yang) 11. Функционална анатомија на Мочен меур - Bladder (Fu/Yang) 12. Функционална анатомија на Бубрег - Kidney (Zang/Yin) 13. Функционална анатомија на Перикардиум - Pericardium (Zang/Yin) 14. Функционална анатомија на Жолчно кесе - Gallbladder (Fu/Yang) 15. Функционална анатомија на Црн дроб - Liver (Zang/Yin) 16. Теорија на петте елементи;				
12.	Методи на учење: Непосредни предавања (face to face) со мултимедијални презентации, интерактивна настава, изведување на практична настава во современо опремен кабинет по кинезитерапија со употреба на реквизити и други едукативни помагала и нагледни средства				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часа = 90 часа (2+3)			
14.	Распределба на расположивото време	30+45+10+5+0 = 90 часа			
12.	Методи на учење: Предавања, работилници, аудиториски вежби, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	2 ЕКТС x 30 часа = 60 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+0+10+10+10=60 часа			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3.	Домашно учење	10 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиуми и завршен испит)		70 бода	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бода	
	17.3.	Активност и учество		20 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Предавања, работилници, аудиториски вежби, консултации.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација		
22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Z.W. Liu and L. Liu (eds.)	Essentials of Chinese Medicine, Volume 1,	e-ISBN 978-1-84882-590-1 DOI 10.1007/978-1-84882-590- 1 Springer-Verlag London Limited	2009
	2.	Zhu Bing, Wang Hongcai	Basic Theories of Traditional chinese medicine	China Beijing Intyernational Traning Center, China Academy of Chinese Medical Sciences	2009
3.	Maciocia. G.	The Practice of Chinese Medicine,	Published by Churchill Livingstone, ISBN 0-443-043051,	1994	
22.2.	Дополнителна литература				
	1.				

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКИ СТАЖ			
2.	Код	3FM205922			
3.	Студиска програма	Специјалистички стручни студии по Традиционална кинеска медицина			
4.	Организатор на студиската програма	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“, Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	20
8.	Наставник	Ментор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	<p><u>Цели на предметната програма (компетенции):</u> Целта на предметната програма за клинички стаж на студентите од втор циклус специјалистички стручни студии по Традиционална кинеска медицина е креирање на кадри обучени според европските и светските стандарди кои ќе ги применуваат своите практични знаења и вештини за работа во Центрите за традиционална кинеска медицина и во здравствените установи во Р.С. Македонија. Со завршување на клиничкиот стаж, студентите добиваат квалификации за практикување на традиционалната кинеска медицина и ќе бидат оспособени за идентификација, дијагностицирање и лекување на здравствените проблеми според принципите и методите на ТКМ, примена на акупресура/акупунктура, капингтерапија (вендузи), моксibuстија, гуаша терапија.</p>				
11.	<p><u>Содржина на предметната програма за клиничка пракса:</u> За секоја наставна единица од предметната програма за клиничка пракса се предвидени по 5 дена.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Запознавање со фундаменталните принципи на Традиционалната кинеска медицина; 2. Движење на енергијата Чи (Qi) во човечкото тело, Концептот на дуализам Jin-Jang (Јинг-Јанг) (пасивен принцип-активен принцип) според теоријата на ТКМ; 3. Енергетски меридијани и колатерали во човечкото тело. 4. Био-активни (акупунктурни) точки во човечкото тело, нивната топографија и физиолошко дејство; 5. Дијагностички методи и терапевтски принципи во ТКМ. 6. Диференцирање на синдромот според клиничките симптоми и патолошките манифестации на заболувањето. 7. Составување на програма за лекување со методи на ТКМ; 8. Примена на знаењето стекнато од теоретската и практичната настава за време на изучувањето на стручните предмети од областа на Традиционалната кинеска медицина во секојдневната практична работа со пациенти 9. Теорија на 5-те елементи; 10. Демонстрирање на компетенции за Моксibuстија за стимулација и загревање на акупунктурните точки или меридијаните, стимулирање на нервниот, имунолошкиот и ендокринолошкиот систем; 11. Демонстрирање на компетенции за Капинг терапија, поставување на вакум вендузи на соодветни точки и меридијани со цел локална конгестија на ткивото и намалување на болката. 12. Демонстрирање на компетенции за Guasha (Гуаша) терапија по должина на меридијаните, колатералите и акупунктурните точки, при што врз основа на бојата и локацијата на sha (ша) феноменот, односно пурпурната боја на кожата се одредува сериозноста на болеста; 				

	За време на праксата, студентите се обврзани да водат стажантска книшка. По стажирањето, институцијата/одделот во која се изведува стручниот стаж му издава потврда за завршениот стаж на студентот. Менторот го оценува реализираниот клинички стаж.			
12.	Методи на учење: Индивидуална работа, работа под менторство, тимска работа при изведување на постапки под стручен надзор на одговорното лице за клиничка пракса.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	20 ЕКТС x 30 часа = 600 часа		
14.	Распределба на расположливо време	60 дена x 10 часа/дневно =600 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава.	/
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/
		16.2.	Самостојни задачи/вежби под менторство	600 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи	/
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Стажантска книшка	50 бодови	
	17.2.	Практична работа	50 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 80 бода	не реализирана	
		од 81 до 100 бода	реализирана	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Реализирани 600 часа практична настава е услов за реализација на предметот.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИ ТРУД			
2.	Код	ЗФМ206022			
3.	Студиска програма	Традиционална кинеска медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“, Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	10
8.	Наставник	Ментор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан парен семестар			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Специјалистичкиот труд на студентите на специјалистичките стручни студии е труд, со кој студентите ги применуваат и прошируваат стекнатите знаења применувајќи ги истражувачките методологии на современите процедури медицината и здравството.</p> <p>Основната цел на специјалистичкиот труд е студентот да го примени стекнатото знаење во решавањето на одреден теоретски или практичен проблем/и од областа.</p> <p>Со реализација на предметот, студентот е оспособен за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - примена на стекнатите теоретски и практични знаења при решавање на одреден проблем; - обработка на литературни податоци; - користење на најсовремени технологии и средства, кои ќе се применуваат во текот на обработка на актуелните прашања кои се предмет на специјалистичкиот труд, - користење на информациски системи за пребарување на странски и домашни бази на податоци податоци и - способност за индивидуална работа во одредена научна и стручна област. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки ги усвојува темите за специјалистички труд, на предлог на предметните наставници кои го оставруваат правото да бидат ментори.</p> <p>Студентот бира тема и ментор и подготвува специјалистички труд. Специјалистичкиот труд подразбира спроведување на истражување, пишување и објавување на труд.</p> <p>По реализирањето на активностите, се закажува јавна одбрана на специјалистичкиот труд. Јавната одбрана се реализира пред членови на комисија во следен состав: Претседател на комисија, Прв член на комисија и Втор член на комисија, кој воедно е и ментор на трудот. За време на јавната одбрана, во скратена форма, студентот ги презентира главните аспекти на трудот, а потоа одговара на прашањата кои ги поставуваат членовите на Комисијата. По завршување на јавната одбрана, членовите на комисијата се повлекуваат и донесуваат одлука дали специјалистичкиот труд е одбранет/положен, со соодветна оценка за што поднесуваат и записник. Оценката на специјалистичкиот труд е вклучена во просечната оценка на студент.</p>				
12.	Методи на учење: Клиничко истражување, метод на пишан текст и метод на усна презентација.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	10 ЕКТС x 30 часа = 300 часа			
14.	Распределба на расположливо време	0+0+0+200+100 = 300 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		/
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		/

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/
		16.2.	Самостојни задачи	200 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи	100 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	/	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	/	
	17.3.	Активност и учество	/	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Положени испити и реализиран стаж		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација.		

Примено:	26 10 22		
Орг. единица:	Бр.:	Прилог:	Вредност:
0909	686		

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА КВАЛИТЕТ ВО ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ
ОДБОР ЗА АКРЕДИТАЦИЈА НА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
AGJENCIA PËR CILËSI NË ARSIMIN E LARTË
BORDI PËR AKREDITIM I ARSIMIT TË LARTË

Бр. Пр. 08-557/6

21 10. 20 22 год.-VIII

Врз основа на член 48 став (2) точка 6, член 145 став (2) и член 227 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија” бр. 82/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија” бр.178/21), Одборот за акредитација на високото образование на Република Северна Македонија, на својата 41 седница одржана на 12.07.2022 година, донесе

РЕШЕНИЕ

за акредитација на студиската програма „Специјалистички стручни студии по традиционална кинеска медицина“, втор циклус на стручни студии (60 ЕКТС), на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

1. Се акредитира студиската програма „Специјалистички стручни студии по традиционална кинеска медицина“, втор циклус на стручни студии (60 ЕКТС), на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, согласно Законот за високо образование*, Уредбата за нормативите и стандардите за основање на високообразовни установи и за вршење високообразовна дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр.103/10, 168/10 и 10/11) и Класификацијата на научно-истражувачки подрачја, полиња и области според Меѓународната фраскатијева класификација (дадена како Прилог 1 на наведената Уредба).

2. Акредитација за студиската програма од точка 1 на ова решение е за период од пет студиски години, почнувајќи од студиската 2022/2023 година.

3. По завршување на студиите на студиската програма од точка 1 од ова решение, студентот се стекнува со 60 ЕКТС кредити и се стекнува со академски назив: Дипломиран физиотерапевт специјализиран за традиционална кинеска медицина /во меѓународен промет академски студии назив: Bachelor of phisiotherapy specialized in traditional chinese medicine.

4. Научно - истражувачко подрачје: 3 Медицински науки и здравство
Научно – истражувачко поле: /
Научно – истражувачка област: /

5. Бројот на студенти кои можат да бидат запишани во прва година на наведената студиска програма од точка 1 на ова решение изнесува 20 студенти.

6. Ова решение е конечно и влегува во сила со денот на донесувањето.

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА КВАЛИТЕТ ВО ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ
ОДБОР ЗА АКРЕДИТАЦИЈА НА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
AGJENCIA PËR CILËSI NË ARSIMIN E LARTË
BORDI PËR AKREDITIM I ARSIMIT TË LARTË

Образложение

По предходно донесената Одлука бр. 0202 -413/39 од 06.06.2022 година од страна Сенатот на универзитетот, за усвојување на студиската програма „Специјалистички стручни студии по традиционална кинеска медицина“, втор циклус на стручни студии (60 ЕКТС), на Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, до Агенцијата за квалитет во високото образование, односно до Одборот за акредитација на високото образование, достави барање со нивен бр.0809 - 421/3 од 09.06.2022 година (наш бр. 08 - 557/1 од 13.06.2022 година) за прифаќање на елаборат, односно за акредитација на предметната студиска програма.

Одборот за акредитација на високото образование, орган на Агенција за квалитет во високото образование, на 40-та седницата одржана на 24.06.2022 година, формира Стручна комисија за разгледување на барањето за акредитација, со придружната документација и подготвување на извештај, по однос на барањето и документацијата.

Врз основа на позитивната оценка содржана во извештајот на стручната комисија, бр.08 - 557/3 од 25.08.2022 година, согласно Законот за високо образование*, Уредбата за нормативите и стандардите за основање на високообразовни установи и за вршење високообразовна дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр.103/10, 168/10 и 10/11) и Класификацијата на научно-истражувачки подрачја, полиња и области според Меѓународната франска тиеза класификација и Правилникот за организацијата, работата, начинот на одлучување, методологијата за акредитација и евалуација, стандардите за акредитација и евалуација, како и други прашања во врска со работата на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр.151/12), Одборот за акредитација на високото образование, на својата 41 та седница одржана на 12.07.2022 година, одлучи како во диспозитивот на ова решение.

Правна поука: Решението за акредитација на студиска програма е конечно и против него може да се поднесе тужба до Управниот суд.

Претседател
на Одборот за акредитација на високото образование

Проф. д-р Татјана Стојаноска Иванова

Кеј Димитар Влахов 4, II спрат
Центар, Скопје
Тел. 02/3220509

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Универзитет „Гоце Делчев“ - ШТИП

Примено:	12/12/2022		
Орг. единица	Број	Прилог	Вредност
0801	811/6		

08-1160/1
29.11.22

Врз основа на член 145 став (6) и член 227 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.178/21), директорот на Агенцијата за квалитет во високото образование, донесе

РЕШЕНИЕ

за почеток со работа на студиската програма од втор циклус на стручни студии (60 ЕКТС) по „Специјалистички стручни студии по традиционална кинеска медицина“, на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип

1. Со ова решение се утврдува дека се исполнети условите за почеток со работа на студиската програма од втор циклус на стручни студии (60 ЕКТС) по „Специјалистички стручни студии по традиционална кинеска медицина“, на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесување.

Образложение

По добивање на Решение за акредитација бр.08-557/6 од 21.10.2022 година од страна на Одборот за акредитација на високото образование, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип се обрати со барање бр.0809-751/5 од 17.11.2022 година, до Агенцијата за квалитет во високото образование, под наш бр. 08-1160/1 од 21.11.2022 година, за утврдување на исполнетоста на условите за почеток со работа на студиската програма од втор циклус на стручни студии (60 ЕКТС) по „Специјалистички стручни студии по традиционална кинеска медицина“, на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Директорот на Агенцијата за квалитет во високото образование, со Решение бр.08-1160/2 од 22.11.2022 година, формира Комисија за утврдување на исполнетоста на условите за почеток со работа на студиската програма наведена во точка 1 на ова решение.

Комисијата, на ден 23.11.2022 година, изврши увид и изготви Извештај бр.08-1160/3 од 28.11.2022 година, каде е наведено дека, за студиската програма од втор циклус на стручни студии (60 ЕКТС) по „Специјалистички стручни студии по традиционална кинеска медицина“ на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, се исполнети условите согласно одредбите утврдени со Законот за високото образование и Уредбата за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и за вршење на високообразовна дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 103/10, 168/10 и 10/11).

Имајќи го во предвид изнесеното, се одлучи како во диспозитивот на ова решение.

ПРАВНА ПОУКА: Против ова решение, може да се заведе управен спор, со поднесување на тужба до Управниот суд на Република Северна Македонија, во рок од 30 дена од денот на приемот на ова решение.

ДИРЕКТОР/ DREJTOR

Dr. Agim Rushiti

Доставено до:

- Високообразовната установа
- Архива

изработил: Милена Ефремовска
одобрил: Sevgil Miftazi

Ефрем